

Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Hekimlik Mesleğine Adanmışlıkları Commitment of Medical Faculty Students to the Medicine Professions

ÖZET

Amaç: Araştırmamızda Tıp Fakültesi öğrencilerinin Hekimlik mesleğine adanmışlıklarının ölçülmesi ve adanmışlık düzeyini etkileyen faktörlerin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntemler: Araştırma verileri, Türkiye'deki farklı tıp fakültelerindeki öğrencilerden 2022-2023 eğitim döneminde çevrimiçi anket kullanılarak toplanmıştır. Veri toplama yöntemi olarak sosyo-demografik sorulardan oluşan 19 soruluk bir anket çalışması ve 9 maddelik Hekimlik mesleğine adanmışlık Ölçeği çevrimiçi olarak uygulanmıştır. Çalışmaya toplamda 192 öğrenci katılmıştır. Verilerin değerlendirilmesinde IBM SPSS 25 istatistik paket programı kullanılmıştır. Sürekli değişkenler medyan (*IQR*), kategorik değişkenler, yüzde ve frekans değerleri kullanılarak ifade edilmiştir. Değişkenlere ait normal dağılım, varyansların homojenliği varsayımları Shapiro Wilk, Levene Testi ile değerlendirilmiştir. Hekimlik mesleğine adanmışlık toplam puanının değerlendirilmesinde bağımsız iki grup karşılaştırmalarında Mann Whitney U test, ikiden fazla bağımsız grup karşılaştırmalarında Kruskal Wallis testi ve Dunn-Bonferroni test kullanılmıştır. Hekimlik mesleğine adanmışlık toplam puanları arasındaki ilişki Spearman korelasyon katsayısı, ölçeğe ait iç tutarlılık güvenilirliği Cronbach alpha katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. $p < 0.05$ değeri istatistiksel olarak önemli kabul edilmiştir. Bu çalışmanın Hekimlik mesleğine adanmışlık ölçek güvenilirliği 0,873 olarak bulunmuştur.

Bulgular: Bu çalışmaya 66 erkek, 126 kadın öğrenci katılmıştır. Kadınların adanmışlık ölçeği toplam skoru erkeklere göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur ($p=0,033$). İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi öğrencilerinin adanmışlık toplam skoru diğer üniversitelerin öğrencilerine göre istatistiksel olarak anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur ($p=0,025$).

Sonuç: Araştırmamızda kadınların erkeklere göre, Türkiye'deki diğer tıp fakültelerindeki öğrencilerin İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerine göre, aile ve yakın çevre etkisi olmadan Tıp Fakültesini tercih eden öğrencilerin aile ve yakın çevre etkisiyle Tıp Fakültesini tercih eden öğrencilere göre, hekimliğe adanmışlık düzeyleri anlamlı derecede yüksek saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Adanmışlık, Hekimlik, Mesleğe Adanmışlık.

Bu çalışma 25-26 Mayıs 2023 İzmir, Türkiye'de gerçekleştirilen 3. Ulusal Tıp Öğrenci Kongresi'nde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

Received/Geliş : 11.07.2023

Accepted/Kabul: 11.08.2023

Publication date:31.08.2023

Ünzile Buse ŞAFAK

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Çiğli, İzmir, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0001-5038-6771>,
u.busesafak@gmail.com

Ümmügülsüm TAŞCI

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Çiğli, İzmir, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0002-5543-7272>,
glsmtsc@gmail.com

Tunahan TAŞKIN

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Çiğli, İzmir, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0001-8285-7347>,
tunahantaskin902@gmail.com

Xhini RİZAJ

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Çiğli, İzmir, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0001-6292-5859>,
xhinirizaj25@gmail.com

Yağmur UÇAN

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Çiğli, İzmir, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0002-9736-0621>,
yagmur.ucan2001@gmail.com

Yağmur TURSUN

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Çiğli, İzmir, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0003-4025-8121>,
yagburcu@hotmail.com

Yasin GÜLAYDIN

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Çiğli, İzmir, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0002-0751-4464>,
yasingulaydin007@gmail.com

Büşra EMİR

(Sorumlu Yazar)

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Biyostatistik Anabilim Dalı, Çiğli, İzmir,
Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0003-4694-1319>, mail:
busraemir@yahoo.com

Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Hekimlik Mesleğine Adanmışlıkları Commitment of Medical Faculty Students to the Medicine Professions

ABSTRACT

Objectives: In our research, it was aimed to survey the commitment of medical faculty students to the profession of medicine and to determine the factors affecting the level of commitment.

Material and Methods: Research data were collected from students in different medical faculties in Turkey in the 2022-2023 academic year using an online questionnaire. As a data collection method, a 19-question questionnaire consisting of socio-demographic questions and the 9-item Medical Commitment Scale were applied online. A total of 192 students participated in the study. IBM SPSS 25 statistical package program was used to evaluate the data. Continuous variables were expressed using median (IQR), categorical variables, percentage, and frequency values. Assumptions of normal distribution of variables and homogeneity of variances were evaluated with Shapiro Wilk, Levene Test. The Mann Whitney *U* test was used in the comparison of two independent groups in the evaluation of the total score of Commitment to the Medical Profession, and the Kruskal Wallis test and Dunn-Bonferroni test were used in the comparisons of more than two independent groups. The relationship between the total scores of Commitments to the Medical Profession was calculated using the Spearman correlation coefficient, and the internal consistency reliability of the scale was calculated using the Cronbach alpha coefficient. A value of $p < 0.05$ was considered statistically significant. The scale reliability of the Commitment to the Medical Profession of this research was found to be 0.873.

Results: 66 Male and 126 female students participated in this research. The total score of the commitment scale of women was found to be statistically significantly higher compared to men ($p=0.033$). The total commitment score of Izmir Kâtip Çelebi University students was found to be statistically significantly higher compared to the students at other universities ($p=0.025$).

Conclusion: In our research, it was determined that the level of commitment of women compared to men, students from other medical faculties in Turkey compared to Izmir Kâtip Çelebi University medical faculty students, students who preferred medical school without the influence of family and close environment, compared to students who preferred medical school with the effect of family and close environment, were found to be significantly higher.

Keywords: Commitment, Medicine, Commitment to the Profession

This study was presented at the 3rd National Medical Student Congress held on 25-26 May 2023, Izmir, Turkey.

Received/Geliş : 11.07.2023

Accepted/Kabul: 11.08.2023

Publication date:31.08.2023

Ünzile Buse ŞAFAK

Izmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Çiğli, İzmir, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0001-5038-6771>,
u.busesafak@gmail.com

Ümmügülsüm TAŞCI

Izmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Çiğli, İzmir, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0002-5543-7272>,
glsmtsc@gmail.com

Tunahan TAŞKIN

Izmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Çiğli, İzmir, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0001-8285-7347>,
tunahantaskin902@gmail.com

Xhini RİZAJ

Izmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Çiğli, İzmir, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0001-6292-5859>,
xhinirizaj25@gmail.com

Yağmur UÇAN

Izmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Çiğli, İzmir, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0002-9736-0621>,
yagmur.ucan2001@gmail.com

Yağmur TURSN

Izmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Çiğli, İzmir, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0003-4025-8121>,
yagburcu@hotmail.com

Yasin GÜLAYDIN

Izmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Çiğli, İzmir, Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0002-0751-4464>,
yasingulaydin007@gmail.com

Büşra EMİR

(Sorumlu Yazar)

Izmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Tıp Fakültesi,
Biyoistatistik Anabilim Dalı, Çiğli, İzmir,
Türkiye,
<https://orcid.org/0000-0003-4694-1319>,
busraemir@yahoo.com

GİRİŞ

Hekimlik aslında dünyaya gözlerimizi açtığımız anda tanışılan bir meslek grubudur. İnsanın en kötü zamanlarından olan hastalık sürecinde merhametli, özverili ve fedakâr bir şekilde yanımızda oldukları için hekimlik kutsal kabul edilebilecek bir meslektir [1]. Meslek seçimi; kişinin ilgileri, yetenekleri, kişilik özellikleri, bulunduğu çevrenin kültürel özellikleri gibi kriterler doğrultusunda karar verilmesi gereken ve kişinin hayatını etkileyen önemli faktörlerdendir.[2]. Hekimlik, ülkemizde en çok rağbet gören meslekler arasındadır. Türkiye Mesleki İtibar Araştırması'na bakıldığında hekimlik ülkemizde mesleki itibar açısından ilk sırada yer almaktadır [3]. Öğrenciler tıp mesleğini daha çok hekimliğin sağladığı toplumsal statü ve iyi gelir elde etme beklentisiyle seçmektedir [4]. İdeallerin yanında hekimliğin getirdiği toplumsal statü ve yüksek maddi kazanç beklentisi bu mesleğin seçilmesindeki önemli etkenlerdendir. Buna karşın hekimlik mesleği oldukça zor bir meslektir. Yoğun ve zorlayıcı çalışma temposu, ağır sorumlulukları, gelişen bilim ve teknoloji sonucu sürekli yenilenme gereksinimi vardır [2].

Tıp Fakültesi öğrencileri, kazandıkları yaşam boyu öğrenme becerisi vb. nitelikleri sürdürmek, yeni nitelikler kazanmak ve mesleki değerlere kendilerini adanmak için gerekli motivasyon ve becerileri kazanmalıdır [5].

Hekimlik mesleğine adanmışlık düzeyini etkileyen bazı faktörler vardır. Bunlar mental iyi oluş ve kişilik özellikleridir [1]. Mental iyi oluş, toplumdaki her bir birey için “ruh sağlığı yerinde olan insan” anlamına gelmektedir. Bu kapsamda, kişileri oluşturan pozitif özelliklerin bütünü, kişinin düşünce ve davranışlarını belirlemede, kendi içinde psikolojik bir durum oluşturmaktadır [6]. Örneğin mental iyi oluş; hekimin istekliliği, yardımcı olma eğilimi ve mesleğine adanmışlığı üze-

rinde pozitif yönlü etki gösterirken kişilik özelliklerinden deneyimlere açıklık da aynı şekilde Hekimlik mesleğine adanmışlık üzerinde anlamlı bir etkiye sahiptir [1].

Tıp Fakültesi öğrencilerinin Hekimlik mesleğine adanmışlıkları, mesleğe bağlılıklarıyla doğru orantılıdır. Mesleğe bağlılık, mesleğe ve yapılan işe karşı tutum [7], meslek ile birey arasındaki psikolojik ilişki, mesleğe karşı duygusal tepkiler [8] olmak üzere çeşitli şekillerde incelenebilir. Aranya ve arkadaşları, kimliği vurgulama, yaptığı işte çaba gösterme ve mesleki hedeflere, değerlere, normlara ve etik ilkelere bağlılıkla ilgili olan profesyonel bağlanma [9] terimini kullanmışlardır [10]. Bireyin işine bağlılığı, bilişsel, duygusal ve fiziksel bağlamda performans sergilemesi [11-13] ve olumlu heyecan yaratan duygusal durumlar [14] olarak tanımlanabilir. Meyer ve arkadaşları, mesleğe bağlılığın üç özelliğini duygusal bağlılık, sürekliliğe bağlılık ve normatif bağlılık olarak tanımlamıştır [15]. Duygusal bağlılık, bir mesleği sürdürmek için duygusal olarak istekli olmak anlamına gelir. Mesleğine duygusal olarak bağlı bireyler, kariyerlerinde ilerleme ve mesleğinde gelişme şansına sahip olacaklardır. Sürekliliğe bağlılık, ayrılma ve kalma arasında bir çelişki olması durumunda bir mesleği sürdürmek anlamına gelir. Normatif bağlılık ise mesleğin kurallarının bireyin kişiliğinin bir parçası haline gelmesi anlamına gelir. Mesleğe bağlılığı yüksek bireyler, yeteneklerini en üst düzeyde sergilemekte, kariyerlerini geliştirmek için çabalamakta ve mesleği bırakmamaktadır [15, 16].Tıp Fakültesi öğrencilerinin aldığı klinik eğitimi de mesleğe bağlılıklarının şekillenmesinde oldukça etkilidir. Klinikte eğitimin önemi; gerçek mesleki sorunlara dayanması, öğrencileri motive etmesi ve öğrencilere mesleki düşünme özellikleri aşıl原因an eğitimcileri gözlemleyebilmeleridir

Yarışan hasta bakımı ve eğitim hizmeti, kalabalık öğrenci grupları, hastane düzeninin öğrenmeye müsait olmayışı, eğitimcilerin motivasyon kaybı ve eğitim becerileri alanındaki yetersizliği, yeterli kaynak olmaması ve öğrenme ikliminin olumlu olmaması gibi klinik eğitim ortamı ile alakalı sıkıntılar sebebiyle çoğunlukla problemlili geçen bir süreçtir [17]. Klinik eğitim dönemi boyunca Tıp Fakültesi öğrencilerinden yalnızca konu alanı ile alakalı görev ve sorumluluklar değil profesyonel düşünme, tutum ve davranışlar da beklentiler arasındadır [18]. Bu sebeple öğrencilerin mesleki tutumları daha önemli hale gelmektedir. Mesleki tutum, meslekî davranışların en önemli belirleyicilerinden olmakla beraber yaşantı ve deneyimler sonucunda oluşur. Bireyin mesleği algılama tarzının, davranışları üzerinde yönlendirici ya da dinamik bir etkisi vardır [19].

Yukarıda bahsedildiği üzere üniversite öğrencilerinin mesleki bağlılık düzeylerini etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Ayrıca öğrencilerin üniversite yıllarında yaşadıkları deneyimler bağlılık düzeyini doğrudan etkilemektedir. Tıp Fakültesi öğrencilerinin mesleğe adanmışlıkları, mesleki bağlılık ile doğru orantılı olduğu için erken dönemde mesleğe bağlılık düzeylerinin incelenmesi önemlidir.

GEREÇ VE YÖNTEM

Çalışmamız gönüllülük esasına dayalı olup Türkiye’de Tıp Fakültelerinde öğrenim görmekte olan öğrencileri kapsamaktadır. Araştırmamızda veri toplama yöntemi olarak yaş, cinsiyet, öğrenim dönemi, üniversite olmak üzere toplam 19 sorudan oluşan bir anket çalışması uygulanmıştır. Kapalı uçlu sorulardan oluşan anket ile Tıp Fakültesi öğrencilerinin Hekimlik mesleğine adanmışlık düzeyleri ile ilgili faktörler incelenmiştir. Aynı zamanda katılımcılara 9 maddeden oluşan Hekimlik

mesleğine adanmışlık Ölçeği uygulanmıştır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 45, en düşük puan ise 9’dur. Ölçekten yüksek puan almak hekimlik mesleğine yüksek düzeyde adanmışlığı gösterir. İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sosyal Araştırmalar Etik Kurulundan 26.04.2022 tarihinde 2022/08-04 numaralı etik kurul onayı alınmıştır. Anket ve ölçek formu Google Formlar üzerinden hazırlanmış olup katılımcılara online olarak ulaştırılmıştır. Çalışmaya katılan gönüllülere, sosyo-demografik sorulardan oluşan anket formu ve Hekimlik mesleğine adanmışlık Ölçeği online olarak uygulanmıştır.

Hekimlik mesleğine adanmışlık Ölçeği 2020 yılında Ayşen Melek Aytuğ Koşan ve Çetin Toraman tarafından geliştirilmiştir [20]. Çalışmaya toplamda 192 öğrenci katılmıştır. Verilerin analizinde IBM SPSS 25 istatistik paket programı kullanılmıştır. Sürekli değişkenler medyan (*IQR*), kategorik değişkenler, yüzde ve frekans değerleri kullanılarak ifade edilmiştir. Değişkenlere ait normal dağılım, varyansların homojenliği varsayımları Shapiro Wilk, Levene Testi ile değerlendirilmiştir. Hekimlik mesleğine adanmışlık toplam puanının değerlendirilmesinde bağımsız iki grup karşılaştırmalarında Mann Whitney *U* test, ikiden fazla bağımsız grup karşılaştırmalarında Kruskal Wallis testi ve Dunn-Bonferroni test kullanılmıştır. Hekimlik mesleğine adanmışlık toplam puanları arasındaki ilişki Spearman korelasyon katsayısı, ölçeğe ait iç tutarlılık güvenilirliği Cronbach alpha katsayısı kullanılarak hesaplanmıştır. $p < 0.05$ değeri istatistiksel olarak önemli kabul edilmiştir. Bu çalışmanın Hekimlik mesleğine adanmışlık ölçek güvenilirliği 0,873 olarak bulunmuştur.

BULGULAR

Çalışmaya 66 (%34,4) erkek, 126 (%65,6) kadın olacak şekilde toplam 192 öğrenci katılmıştır (Tablo 1). Çalışmaya katılan öğrenciler 17-30 yaş aralığındadır. Öğrencilerin 86'sı İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi'nden olmak üzere Türkiye'nin çeşitli üniversitelerinden toplamda 192 Tıp Fakültesi öğrencisi çalışmaya dahil olmuştur. Çalışmaya katılan öğrencilerin %95,9'u Tıp Fakültesinin ilk üç dönemindedir.

Anket sorularına verilen evet/hayır cevaplarının sayıları ve yüzdeleri Tablo 2'de sunulmuştur. "Sınıf tekrarı yapmanız Tıp Fakültesini bırakmanıza sebep olur mu?" sorusuna 172 (%89,6) hayır cevabı, 20 (%10,4) evet cevabı verilmiştir. "Hekime şiddet konusu sizi mesleğinizden uzaklaştırıyor mu?" sorusuna 61 (%31,8) hayır cevabı, 131 (%68,2) evet cevabı verilmiştir. "Hekimliği seçmenizde aile ve yakın çevrenizin etkisi oldu mu?" sorusuna 56 (%29,2) hayır cevabı, 136 (%70,8) evet cevabı verilmiştir. "Yeni tedaviler geliştirmek gibi idealleriniz var mı?" sorusuna 49 (%25,5) hayır cevabı, 143 (%74,5) evet cevabı verilmiştir. "Tıpta uzmanlık sınavında istediğiniz bölümü kazanamama durumunda denemeye devam eder misiniz?" sorusuna 19 (%9,9) hayır cevabı, 173 (%90,1) evet cevabı verilmiştir. "Stresli olduğunuz durumlarda mesleğinizi layığıyla yapmaya devam edebilir misiniz?" sorusuna 51 (%26,6) hayır cevabı, 141 (%73,4) evet cevabı verilmiştir. "İnsanlara yardım etme fikri sizi mutlu ediyor mu?" sorusuna 10 (%5,2) hayır cevabı, 182 (%94,8) evet cevabı verilmiştir. "Hekimliğin fedakârlık gerektirdiğini düşünüyor musunuz?" sorusuna 4 (%2,2) hayır cevabı, 188 (%97,9) evet cevabı verilmiştir. "Hekim olma fikri kendinizi değerli hissettiriyor mu?" sorusuna 13 (%6,8) hayır cevabı, 179 (%93,2) evet cevabı verilmiştir. "Hekimliğin toplumda saygı gördüğünü düşünüyor musunuz?" sorusuna 76 (%39,6) hayır cevabı, 116 (%60,4) evet cevabı verilmiştir. "Zor şartlar altında dahi bu mesleği yapmak ister misiniz?" sorusuna 76 (%39,6) hayır cevabı, 116 (%60,4) evet cevabı verilmiştir. "Mesleğinizle ilgili güncel gelişmeleri izler misiniz?" sorusuna 40 (%20,8) hayır cevabı, 152 (%79,2) evet cevabı verilmiştir. "Meslekte kendinizi geliştirmek için çaba gösteriyor musunuz?" sorusuna 35 (%18,2) hayır cevabı, 157 (%81,8) evet cevabı verilmiştir. "Mesleki yeni bilgiler öğrenmek sizi heyecanlandırıyor mu?" sorusuna 18 (%9,4) hayır cevabı, 174 (%90,6) evet cevabı verilmiştir. "Tıp Fakültesini bırakmayı hiç düşündünüz mü?" sorusuna 119 (%62,0) hayır cevabı, 73 (%38,0) evet cevabı verilmiştir. Hekimlik mesleğine adanmışlık Ölçeği'ne verilen cevapların sayıları ve yüzdeleri Tablo 3'te sunulmuştur. "Mesleğimi severek yapacağıma inanı-

yorum." ölçek maddesine 3 (%1,6) "Hiç katılmıyorum", 3 (%1,6), "Katılmıyorum", 23 (%12,0) "Kısmen katılıyorum", 106 (%55,2) "Katılıyorum", 57 (%29,7) "Tamamen katılıyorum" cevabı verilmiştir. "Hekim olacağım düşüncesi bana gurur veriyor." ölçek maddesine 3 (%1,6) "Hiç katılmıyorum", 4 (%2,1) "Katılmıyorum", 20 (%10,4) "Kısmen katılıyorum", 63 (%32,8) "Katılıyorum", 102 (%53,1) "Tamamen katılıyorum" cevabı verilmiştir. "Gelecekte mesleğimle ilgili büyük güçle karşılaşsam da yine de işimi büyük özveriyle gerçekleştirim." ölçek maddesine 6 (%3,1), "Hiç katılmıyorum", 13 (%6,8) "Katılmıyorum", 62 (%32,3) "Kısmen katılıyorum", 79 (%41,1) "Katılıyorum", 32 (%16,7) "Tamamen katılıyorum" cevabı verilmiştir. "Gelecekte hangi basamakta hekim olarak çalışırsam çalışayım mesleğimi büyük bir özveriyle icra ederim." ölçek maddesine 6 (%3,1) "Hiç katılmıyorum", 13 (%6,8) "Katılmıyorum", 33 (%17,2) "Kısmen katılıyorum", 85 (%44,3) "Katılıyorum", 55 (%28,6) "Tamamen katılıyorum" cevabı verilmiştir. "Üniversite giriş sınavına başa dönebilseydim yine hekim olmayı seçerdim." ölçek maddesine 13 (%6,8) "Hiç katılmıyorum", 19 (%9,9) "Katılmıyorum", 28 (%14,6) "Kısmen katılıyorum", 52 (%27,1) "Katılıyorum", 80 (%41,7) "Tamamen katılıyorum" cevabı verilmiştir. "Hekimlik mesleğinin daha kaliteli hale gelmesi için çok çaba harcayacağım" ölçek maddesine 4 (%2,1) "Hiç katılmıyorum", 7 (%3,6) "Katılmıyorum", 34 (%17,7) "Kısmen katılıyorum", 70 (%36,5) "Katılıyorum", 77 (%40,1) "Tamamen katılıyorum" cevabı verilmiştir. "Gelecekte hastalarımın yaşam kalitesini en üst seviyeye çıkarmak için var gücümle çabalarım." ölçek maddesine 1 (%0,5) "Hiç katılmıyorum", 2 (%1,0) "Katılmıyorum", 19 (%9,9) "Kısmen katılıyorum", 80 (%41,7) "Katılıyorum", 90 (%46,9) "Tamamen katılıyorum" cevabı verilmiştir. "Benim için hekim olmak tüm yaşamımın vazgeçilmez bir parçasıdır." ölçek maddesine 17 (%8,9) "Hiç katılmıyorum", 30 (%15,6) "Katılmıyorum", 68 (%35,4) "Kısmen katılıyorum", 43 (%22,4) "Katılıyorum", 34 (%17,7) "Tamamen katılıyorum" cevabı verilmiştir. "Hastalarla vakit geçirmek benim için büyük bir zevktir." ölçek maddesine 5 (%2,6) "Hiç katılmıyorum", 30 (%15,6) "Katılmıyorum", 73 (%38,0) "Kısmen katılıyorum", 60 (%31,3) "Katılıyorum", 24 (%12,5) "Tamamen katılıyorum" cevabı verilmiştir.

Hekimlik mesleğine adanmışlık ölçeği toplam skoru değerlerinin anket soru kategorilerine göre dağılımları Tablo 4'te yer almaktadır. Kadın katılımcıların adanmışlık ölçeği toplam skoru erkek katılımcılara oranla istatistiksel olarak anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur ($p=0,033$).

İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi öğrencileri ve diğer üniversitelerin öğrencilerin adanmışlık toplam skorları dağılımları karşılaştırıldığında diğer üniversitelerin toplam skoru istatistiksel olarak anlamlı şekilde yüksek bulunmuştur ($p = 0,025$). “Sınıf tekrarı yapmanız Tıp Fakültesini bırakmanıza sebep olur mu?” sorusuna hayır cevabı verenlerin adanmışlık ölçeği toplam skoru dağılımı evet cevabı verenlere göre daha yüksek bulunmuştur ($p=0.001$). “Hekime şiddet konusu sizi mesleğinizden uzaklaştırıyor mu?” sorusuna hayır cevabı verenlerin adanmışlık ölçeği toplam skoru dağılımı evet cevabı verenlere göre daha yüksek bulunmuştur ($p=0.003$). “Hekimliği seçmenizde aile ve yakın çevrenizin etkisi oldu mu?” sorusuna hayır cevabı verenlerin adanmışlık ölçeği toplam skoru dağılımı evet cevabı verenlere göre daha yüksek bulunmuştur ($p < 0,001$). “Yeni tedaviler geliştirmek gibi idealleriniz var mı?” sorusuna evet cevabı verenlerin adanmışlık ölçeği toplam skoru dağılımı hayır cevabı verenlere göre daha yüksek bulunmuştur ($p < 0,001$). “Stresli olduğunuz durumlarda mesleğinizi layığıyla yapmaya devam edebilir misiniz?” sorusuna evet cevabı verenlerin adanmışlık ölçeği toplam skoru dağılımı hayır cevabı verenlere göre daha yüksek bulunmuştur ($p=0,022$). “İnsanlara yardım etme fikri sizi mutlu ediyor mu?” sorusuna evet cevabı verenlerin adanmışlık ölçeği toplam skoru dağılımı hayır cevabı verenlere göre daha yüksek bulunmuştur ($p=0,001$).

“Hekimliğin fedakârlık gerektirdiğini düşünüyor musunuz?” sorusuna evet cevabı verenlerin adanmışlık ölçeği toplam skoru dağılımı hayır cevabı verenlere oranla daha yüksek bulunmuştur ($p = 0,001$). “Mesleğinizle ilgili güncel gelişmeler izler misiniz?” sorusuna evet cevabı verenlerin adanmışlık ölçeği toplam skoru dağılımı hayır cevabı verenlere oranla daha yüksek bulunmuştur

($p < 0,001$). “Hekim olma fikri kendinizi değerli hissettiriyor mu?” sorusuna evet cevabı verenlerin adanmışlık ölçeği toplam skoru dağılımı hayır cevabı verenlere göre daha yüksek bulunmuştur ($p > 0,001$). “Meslekte kendinizi geliştirmek için çaba gösteriyor musunuz?” sorusuna evet cevabı verenlerin adanmışlık ölçeği toplam skoru dağılımı hayır cevabı verenlere göre daha yüksek bulunmuştur ($p < 0,001$). “Mesleki yeni bilgiler öğrenmek sizi heyecanlandırıyor mu?” sorusuna evet cevabı verenlerin adanmışlık ölçeği toplam skoru dağılımı hayır cevabı verenlere göre daha yüksek bulunmuştur ($p < 0,001$). “Tıp Fakültesini bırakmayı hiç düşündünüz mü?” sorusuna hayır cevabı verenlerin adanmışlık ölçeği toplam skoru dağılımı evet cevabı verenlere göre daha yüksek bulunmuştur ($p < 0,001$). “Tıpta uzmanlık sınavında istediğiniz bölümü kazanamama durumunda denemeye devam eder misiniz?” sorusuna verilen yanıt dağılımları arasında istatistiksel olarak önemli bir farklılık saptanmamıştır ($p=0,398$). “Hekimliğin toplumda saygı gördüğünü düşünüyor musunuz?” sorusuna verilen yanıt dağılımları benzerlik göstermektedir ($p=0,325$). “Zor şartlar altında dahi bu mesleği yapmak ister misiniz?” sorusuna verilen yanıt dağılımları arasında istatistiksel olarak önemli bir farklılık saptanmamaktadır ($p=0,325$). Hekime şiddet konusu sizi mesleğinizden uzaklaştırıyor mu?” sorusuna verilen evet yanıtı yaş değerleri dağılımı incelendiğinde hayır yanıtına göre daha yüksek bulunmuştur ($p=0.001$). Diğer soru kategorilerine göre incelendiğinde yaş dağılımları birbirine benzerdir ($p > 0.05$). Anket soruları ile cinsiyet arasındaki ilişkiye ait bulgular Tablo 5’te verilmiştir. “Hekim olma fikri kendinizi değerli hissettiriyor mu?” sorusu kategorileri ile cinsiyet değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p=0,012$). Bu soruya evet cevabı veren kadınların yüzde dağılımı erkeklere oranla daha yüksek saptanmıştır ($p < 0,05$).

Türkiye'nin farklı üniversitelerindeki tıp fakülteleri ile anket soruları arasındaki ilişkiye ait bulgular Tablo 6'da yer almaktadır. "Hekimliği seçmenizde aile ve yakın çevrenizin etkisi oldu mu?" sorusu kategorileri ile üniversite değişkeni arasında istatistiksel olarak önemli bir ilişki saptanmıştır ($p=0,024$). Bu soruya evet cevabı veren İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin yüzde dağılımı diğer üniversitelerin Tıp Fakültesi öğrencilerine göre daha yüksek bulunmuştur ($p<0,05$). "Tıpta uzmanlık sınavında istediğiniz bölümü kazanamama durumunda denemeye devam eder misiniz?" sorusu kategorileri ile üniversite değişkeni arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($p=0,015$). Bu soruya evet cevabı veren diğer üniversitelerin Tıp Fakültesi öğrencilerinin yüzde dağılımı İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerine oranla daha yüksek bulunmuştur ($p<0,05$). "Tıp Fakültesini bırakmayı hiç düşündünüz mü?" sorusu kategorileri ile üniversite değişkeni arasında istatistiksel olarak önemli bir ilişki bulunmuştur ($p>0,001$). Bu soruya evet cevabı veren İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin yüzde dağılımı diğer üniversitelerin Tıp Fakültesi öğrencilerine oranla daha yüksek bulunmuştur ($p<0,05$). Yaş ile Hekimlik mesleğine adanmışlık ölçeği toplam skor değerleri arasında ilişki incelendiğinde istatistiksel olarak önemli bir ilişki saptanmamıştır ($\rho=-0,076$; $p=0,296$).

TARTIŞMA

Bu çalışmada, Türkiye'deki Tıp Fakültelelerinde öğrenim görmekte olan öğrencilerin Hekimlik mesleğine adanmışlık düzeyi araştırılmıştır. Bu kapsamda sorulan soruların cevaplarına yönelik analizlere bulgular kısmında yer verilmiştir. Erbir tarafından 2022 yılında yapılan çalışmada Tıp Fakültesi öğrencilerinin Hekimlik mesleğine adanmışlık düzeylerinde cinsiyete göre önemli bir

farklılık bulunmuş olup yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık tespit edilememiştir [21]. Bu çalışmada, kadınların Hekimlik mesleğine adanmışlık düzeyleri erkeklere oranla daha yüksek bulunduğu ve yaş dağılımlarına göre incelendiğinde istatistiksel olarak önemli farklılığın bulunmadığı görülmektedir. Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Hekimlik mesleğine adanmışlık ölçeğini kullanan bir başka araştırma makalesine literatürde rastlanmamıştır. Gelecekte yapılacak olan çalışmalarda hangi bağımsız değişkenlerin hekim adaylarının mesleki adanmışlık düzeyini arttıracaklarının araştırmacılar tarafından ele alınarak mesleki adanmışlık düzeyinin nasıl iyileştirileceği konusunda araştırmalara ışık tutacaktır.

SONUÇ

Sağlık alanında yapılan her bir bilimsel araştırma sonraki araştırmalara ışık tutması ve sağlık sisteminin iyileştirilmesi açısından çok kıymetlidir. Sağlık sisteminin en önemli yapı taşları olacak olan hekim adaylarının çeşitli yönlerden incelenmesi gerek eğitim şartları gerek güncel sağlık sistemi gibi konulardaki fikirlerinin elde edilmesine yönelik yapılan çalışmalar önem arz etmektedir ki daha iyi hekimler yetişsinsin. Bu bağlamda araştırmamızda Tıp Fakültesi öğrencilerinin Hekimlik mesleğine adanmışlık düzeyi incelenmiştir. Bu çalışmada Tıp Fakültesi öğrencilerinin Hekimlik mesleğine adanmışlık düzeyi ve adanmışlık düzeyinin hangi değişkenlere göre farklılık gösterdiği araştırılmıştır. Kadın katılımcıların Hekimlik mesleğine adanmışlık düzeyi erkek katılımcılara göre daha yüksek bulunmuştur. Adanmışlık düzeylerinde cinsiyete göre farklılaşma olmasına rağmen yaşa göre anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Araştırmamız Türkiye’deki tüm üniversitelerin tıp fakültelerindeki öğrencileri kapsamakla beraber en çok katılımcı İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi’nden-dir. İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin Hekimlik mesleğine adanmışlık düzeyi Türkiye’deki diğer Tıp Fakültesi öğrencilerine göre daha düşük saptanmıştır.

Toplumumuzda aile baskısı yaygın olarak görülmekte olup çocukların, gençlerin psikolojisi üzerinde ciddi sorun teşkil etmektedir. Aynı şekilde üniversiteye giriş sınavı döneminde de aile baskısı ön plana çıkmakta, aileler çocuklarının isteklerini göz ardı ederek toplumda saygın kabul edilen Tıp, Mühendislik vb. mesleklere yönlendirebilmektedir. Kendi isteğiyle Tıp Fakültesine gelen öğrencilerin, aile yönlendirmesi ile Tıp Fakültesine gelen öğrencilere göre Hekimlik mesleğine adanmışlık düzeyinin daha yüksek olacağını öngörerek, katılımcılara “Hekimliği seçmeniz de aile ve yakın çevrenizin etkisi oldu mu?” sorusu yöneltilmiştir. Bu soruya “Evet” cevabı veren katılımcıların Hekimlik mesleğine adanmışlık Düzeyinin daha düşük olduğunu saptanmıştır. Öngörüldüğü gibi aile ve yakın çevre etkisinde kalmadan

Tıp Fakültesini tercih eden öğrencilerin hekimliğe adanmışlık düzeyi daha yüksek bulunmuştur. Özellikle üniversiteye geçiş döneminde ebeveynlerin bu konuda bilinçlendirilmesi, gençlerin kendi kararıyla doğru meslek seçimi yapması açısından faydalı olduğu düşünülmektedir.

Son yıllarda Hekime şiddet günden güne artmaktadır. Bu durumun Tıp Fakültesinde öğrenim gören öğrencilerin motivasyonunu düşürebileceğini düşünerek katılımcılara “Hekime şiddet konusu sizi mesleğinizde uzaklaştırıyor mu?” sorusu yöneltilmiştir. Hekime şiddet sebebiyle mesleğinden uzaklaşan öğrencilerin Hekimlik mesleğine adanmışlık düzeyi daha düşük olduğu görülmüştür.

Hekime şiddet konusunun kontrol altına alınmasıyla şiddet görme korkusundan uzak, mesleğine daha çok adanmış doktorlar yetiştirmek mümkün olabilir.

Sadece kendisine verilen bilgilerle, amaçlarla yetinmeyip hep daha ileriye gitmek isteyen, yeni tedavi-

ler bulmak gibi idealleri olan idealist Hekim adaylarının Hekimlik mesleğine adanmışlık düzeyi daha yüksek bulunmuştur.

Hekimlik insanlar sağlıklarını kaybettiklerinde veya henüz kaybetmeden onlara yardımcı olmaktan geçiyor. Hekimliğe sadece bir meslek gözüyle değil de içinde yardım etme isteği olarak yaklaşmak bu işi belki de daha az zorlu hale getirebilir. Bu araştırmada insanlara yardım etme fikrinden mutluluk duyan Hekim adaylarının mesleğine adanmışlık düzeyi daha yüksek bulunmuştur.

Hekimlik; çalışma şartları, tıbbi zorluklar, gerekli olan yoğun bilgi birikimi, hekime şiddet problemi gibi pek çok açıdan oldukça zorlu bir meslek olduğu için Hekimin fedakârlık yapmasını gerektirebilmektedir. Bu fedakârlığın yapılması gerektiğinin bilinciyle Hekimliği tercih ediyor olmak ileride karşılaşılabilecek problemlere hazırlıklı olmak açısından önemli olabilir. Çalışmamızda hekimliğin fedakârlık gerektirdiğini düşünen Tıp Fakültesi öğrencilerinin adanmışlık düzeyi düşünmeyen katılımcılara göre daha yüksek bulunmuştur.

Kişinin yaptığı işi sevmesi ve dolayısıyla bu işi yaparken kendini değerli hissetmesi yaptığı işi daha keyifli bir hale getirebilir. Çalışmanın sonucunda Hekim olacağı için kendini değerli hisseden Tıp Fakültesi öğrencilerinin Hekimlik mesleğine adanmışlık düzeyi daha yüksek saptanmıştır. Tüm bu sonuçları dikkate alarak Hekim adaylarının adanmışlık düzeylerini arttırmaya çalışmak; mesleğine daha bağlı, yaptığı meslekten daha mutlu ve daha nitelikli hekimler yetiştirmeye katkı sağlayabilir. Gelecekte yapılacak olan çalışmalarda, araştırmacılara Tıp Fakültesi öğrencilerinin adanmışlık düzeyinin nasıl artırılacağı ile ilgili konuları ele almaları önerilmektedir.

KAYNAKLAR

1. Yıldırım G, Atilla G. Mental iyi oluş ve kişilik özelliklerinin hekimlik mesleğine yönelik tutuma etkisi. *Sakarya İktisat Dergisi*, 2021, 10 (4), 383-403.
2. Can H, Balcı UG, Öngel K. İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Tıp Fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin meslek seçiminde etkili faktörler. *Eurasian Journal of Family Medicine*, 2013, 2 (2):77-82.
3. Sunar L, Kaya Y, Otrar M. Türkiye Sosyoeconomik Statü Endeksi. Araştırma Raporu. 2016, (113K506).
4. Layık ME, Korkmaz D, Çeliker FN, Avcı H, Balın D, Kaplan A. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Hekimlik Mesleğine Adanmışlığının Değerlendirilmesi, XII. Ulusal Tıp Eğitimi Kongresi 2022, Samsun, Türkiye, 19-22 Mayıs 2022, s. 242.
5. Frankford DM, Patterson MA, Konrad TR. Transforming practice organizations to foster lifelong learning and to medical professionalism. *Acad Med*. 2000; 75: 708-17. Medline:10926021 doi:10.1097/00001888-200007000-00012.
6. Demir GT, Namlı S, Hazar Z, Türkeli A, Cicioğlu H.İ. Bireysel ve Takım Sporcularının Karar Verme Stilleri ve Mental İyi Oluş Düzeyleri, CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2018, 13(1),176-191.
7. Blau G. On assessing the construct validity of two multidimensional constructs occupational commitment and occupational entrenchment. *Hum Resorce Manage Rev*. 2001; 11:279-98. doi:10.1016/S1053-4822(00)00052-8.
8. Meyer JP, Allen NJ. A three conceptualization of organizational commitment. *Hum Resorce Manage Rev*. 1991; 1:61-89. doi:10.1016/1053-4822(91)90011-Z.
9. Aranya N, Pollock J, Amernic J. An examination of professional commitment in public accounting. *Account Organ Soc*. 1981; 6:271-80. doi:10.1016/0361-3682(81)90007-6.
10. Lanchman R, Aranya N. Evaluation of alternative models of commitment and job attitudes of professionals. *J Occup Behav*. 1986; 7:227-43. doi:10.1002/job.4030070307.
11. Kahn WA. Psychological conditions of personal engagement and disengagement at work. *Acad Manage J*. 1990; 33:692-724.
12. May DR, Gilson RL, Harter LM. The psychological conditions of meaningfulness safety and availability and the engagement of the human spirit at work. *J Occup Organ Psychol*. 2004;77:11-37. doi:10.1348/096317904322915892.
13. Saks A. Antecedents and consequences of employee engagement. *J Manag Psychol*. 2006; 21:600-19. doi:10.1108/02683940610690169.
14. Matz-Costa C, Pitt-Catsoupes M. Workplace flexibility as an organizational response to the aging of the workforce: A comparison of non-profit and for-profit organizations. *J Soc Serv Res*. 2009;36:68-80. doi:10.1080/01488370903333645.
15. Meyer JP, Allen NJ, Smith CA. Commitment to organizations and occupations: extension and test of a three-component conceptualization. *J Appl Psychol*. 1993;78:538-51. doi:10.1037/0021-9010.78.4.538.
16. Lee K, Carswell J, Allen NJ. A meta-analytic review of occupational commitment: relation with person and work-related variables. *J Appl Psychol*. 2000;85:799-811. Medline:11055151 doi:10.1037/0021-9010.85.5.799.
17. Spencer J. ABC of Learning and Teaching in Medicine: Learning and Teaching in the Clinical Environment. *BMJ* 2003; 326: 591-594.
18. Gordon J. Strategic Planning in Medical Education: Enhancing The Learning Environment For Students in Clinical Settings. *Medical Education* 2000; 34: 841-850.
19. Özkal N. Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Eğitim ve Bilim* 2002; 2(124): 52-55.
20. Aytuğ Koşan A.M, Toraman Ç, Development and application of the Commitment to Profession of Medicine Scale using classical test theory and item response theory, *Croat Med J*. 2020;61:391-400.
21. Erbir, M. (2022). Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Hekimlik Mesleğine Olan Adanmışlık Düzeyinin Akademik Başarı Üzerindeki Etkisi. *USBAD Uluslararası Sosyal Bilimler Akademi Dergisi* 4(10), 946-965.

Tablo-1: Demografik Özellikler (n=192)

Değişkenler	n (%) / M(Q ₁ -Q ₃)
Yaş, (yıl) M(Q ₁ -Q ₃) min-max	20 (19,20) 17-30
Cinsiyet, n (%) Kadın Erkek	126 (65,6) 66 (34,4)
Okul, n (%) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Erciyes Üniversitesi Kırıkkale Üniversitesi Çukurova Üniversitesi Yeditepe Üniversitesi Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Bursa Uludağ Üniversitesi KTO Karatay Üniversitesi Kocaeli Üniversitesi Kayseri Sağlık Bilimleri Üniversitesi TOBB ETÜ Akdeniz Üniversitesi İstinye Üniversitesi Dokuz Eylül Üniversitesi Atatürk Üniversitesi Karabük Üniversitesi Yeni Yüzyıl Üniversitesi	86 (44,8) 31 (16,1) 32 (16,7) 10 (5,2) 6 (3,1) 5 (2,6) 5 (2,6) 4 (2,1) 1 (0,5) 4 (2,1) 1 (0,5) 1 (0,5) 1 (0,5) 2 (1) 1 (0,5) 1 (0,5) 1 (0,5) 1 (0,5)
Dönem, n (%) 1 2 3 4 5 6	108 (56,3) 11 (5,7) 65 (33,9) - (-) 2 (1) 6 (3,1)

M: Medyan, Q₁: Birinci kartil, Q₃: Üçüncü kartil, min: minimum değer, max: maksimum değer, n: Sayı, %: Yüzde

Tablo-2: Kişisel bilgi formunda yer alan anket soruları ve dağılımları

Değişkenler	İstatistikler
Sınıf tekrarı yapmanız Tıp Fakültesini bırakmanıza sebep olur mu? <i>n</i> (%)	
Hayır	172 (89,6)
Evet	20 (10,4)
Hekime şiddet konusu sizi mesleğinizden uzaklaştırıyor mu? <i>n</i> (%)	
Hayır	61 (31,8)
Evet	131 (68,2)
Hekimliği seçmenizde aile ve yakın çevrenizin etkisi oldu mu? <i>n</i> (%)	
Hayır	56 (29,2)
Evet	136 (70,8)
Yeni tedaviler geliştirmek gibi idealleriniz var mı? <i>n</i> (%)	
Hayır	49 (25,5)
Evet	143 (74,5)
Tıpta uzmanlık sınavında istediğiniz bölümü kazanamama durumunda denemeye devam eder misiniz? <i>n</i> (%)	
Hayır	19 (9,9)
Evet	173 (90,1)
Stresli olduğunuz durumlarda mesleğinizi layığıyla yapmaya devam edebilir misiniz? <i>n</i> (%)	
Hayır	51 (26,6)
Evet	141 (73,4)
İnsanlara yardım etme fikri sizi mutlu ediyor mu? <i>n</i> (%)	
Hayır	10 (5,2)
Evet	182 (94,8)
Hekimliğin fedakârlık gerektirdiğini düşünüyor musunuz? <i>n</i> (%)	
Hayır	4 (2,1)
Evet	188 (97,9)
Hekim olma fikri kendinizi değerli hissettiriyor mu? <i>n</i> (%)	
Hayır	13 (6,8)
Evet	179 (93,2)
Hekimliğin toplumda saygı gördüğünü düşünüyor musunuz? <i>n</i> (%)	
Hayır	76 (39,6)
Evet	116 (60,4)
Zor şartlar altında dahi bu mesleği yapmak ister misiniz? <i>n</i> (%)	
Hayır	76 (39,6)
Evet	116 (60,4)
Mesleğinizle ilgili güncel gelişmeleri izler misiniz? <i>n</i> (%)	
Hayır	40 (20,8)
Evet	152 (79,2)
Meslekte kendinizi geliştirmek için çaba gösteriyor musunuz? <i>n</i> (%)	
Hayır	35 (18,2)
Evet	157 (81,8)
Mesleki yeni bilgiler öğrenmek sizi heyecanlandırıyor mu? <i>n</i> (%)	
Hayır	18 (9,4)
Evet	174 (90,6)
Tıp Fakültesini bırakmayı hiç düşündünüz mü? <i>n</i> (%)	
Hayır	119 (62,0)
Evet	73 (38,0)

n: Sayı, %: Yüzde

Tablo-3: Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Hekimlik mesleğine adanmışlık Ölçeği maddelerine verilen yanıtların dağılımı

Değişkenler	İstatistikler
Mesleğimi severek yapacağıma inanıyorum. n (%)	
Hiç katılmıyorum	3 (1,6)
Katılmıyorum	3 (1,6)
Kısmen katılıyorum	23 (12,0)
Katılıyorum	106 (55,2)
Tamamen katılıyorum	57 (29,7)
Hekim olacağım düşüncesi bana gurur veriyor. n (%)	
Hiç katılmıyorum	3 (1,6)
Katılmıyorum	4 (2,1)
Kısmen katılıyorum	20 (10,4)
Katılıyorum	63 (32,8)
Tamamen katılıyorum	102 (53,1)
Gelecekte mesleğimle ilgili büyük güçlüklerle karşılaşsam da yine de işimi büyük özveriyle gerçekleştiririm. n (%)	
Hiç katılmıyorum	6 (3,1)
Katılmıyorum	13 (6,8)
Kısmen katılıyorum	62 (32,3)
Katılıyorum	79 (41,1)
Tamamen katılıyorum	32 (16,7)
Gelecekte hangi basamakta hekim olarak çalışırsam çalışayım mesleğimi büyük bir özveriyle icra ederim. n (%)	
Hiç katılmıyorum	6 (3,1)
Katılmıyorum	13 (6,8)
Kısmen katılıyorum	33 (17,2)
Katılıyorum	85 (44,3)
Tamamen katılıyorum	55 (28,6)
Üniversite giriş sınavına başa dönebilseydim yine hekim olmayı seçerdim. n (%)	
Hiç katılmıyorum	13 (6,8)
Katılmıyorum	19 (9,9)
Kısmen katılıyorum	28 (14,6)
Katılıyorum	52 (27,1)
Tamamen katılıyorum	80 (41,7)
Hekimlik mesleğinin daha kaliteli hale gelmesi için çok çaba harcayacağım. n (%)	
Hiç katılmıyorum	4 (2,1)
Katılmıyorum	7 (3,6)
Kısmen katılıyorum	34 (17,7)
Katılıyorum	70 (36,5)
Tamamen katılıyorum	77 (40,1)
Gelecekte hastalarımın yaşam kalitesini en üst seviyeye çıkarmak için var gücümle çabalarım. n (%)	
Hiç katılmıyorum	1 (0,5)
Katılmıyorum	2 (1,0)
Kısmen katılıyorum	19 (9,9)
Katılıyorum	80 (41,7)
Tamamen katılıyorum	90 (46,9)
Benim için hekim olmak tüm yaşamımın vazgeçilmez bir parçasıdır. n (%)	
Hiç katılmıyorum	17 (8,9)
Katılmıyorum	30 (15,6)
Kısmen katılıyorum	68 (35,4)
Katılıyorum	43 (22,4)
Tamamen katılıyorum	34 (17,7)
Hastalarla vakit geçirmek benim için büyük bir zevktir. n (%)	
Hiç katılmıyorum	5 (2,6)
Katılmıyorum	30 (15,6)
Kısmen katılıyorum	73 (38,0)
Katılıyorum	60 (31,3)
Tamamen katılıyorum	24 (12,5)

n: Sayı; %: Yüzde

Tablo-4: Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Hekimlik mesleğine adanmışlık Ölçeği toplam skorunun kategorik değişkenlere göre incelenmesi

Değişkenler	Toplam Skor M (Q ₁ , Q ₃)	p değeri*
Cinsiyet		
Kadın	36 (32-40)	0,033
Erkek	33 (30-38)	
Üniversite		
İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi	33 (31-38,25)	0,025
Diğer	36,5 (31,75-40)	
Sınıf tekrarı yapmanız Tıp Fakültesini bırakmanıza sebep olur mu?		
Hayır	35 (32-39,75)	0,001
Evet	31,5 (25,5-34)	
Hekime şiddet konusu sizi mesleğinizden uzaklaştırıyor mu?		
Hayır	38 (32,5-42)	0,003
Evet	34 (31-38)	
Hekimliği seçmenizde aile ve yakın çevrenizin etkisi oldu mu?		
Hayır	38 (35-42)	<0,001
Evet	33 (30-37)	
Yeni tedaviler geliştirmek gibi idealleriniz var mı?		
Hayır	32 (26,5-35)	<0,001
Evet	36 (33-40)	
Tıpta uzmanlık sınavında istediğiniz bölümü kazanamama durumunda denemeye devam eder misiniz?		
Hayır	34 (32-37)	0,398
Evet	35 (31-39)	
Stresli olduğunuz durumlarda mesleğinizi layığıyla yapmaya devam edebilir misiniz?		
Hayır	34 (30-37)	0,022
Evet	35 (32-40)	
İnsanlara yardım etme fikri sizi mutlu ediyor mu?		
Hayır	25 (20,5-34)	0,001
Evet	35 (32-39)	
Hekimliğin fedakârlık gerektirdiğini düşünüyor musunuz?		
Hayır	18 (13,25-24,25)	0,001
Evet	35 (32-39)	
Hekim olma fikri kendinizi değerli hissettiriyor mu?		
Hayır	27 (21-29,5)	<0,001
Evet	35 (32-39)	
Hekimliğin toplumda saygı gördüğünü düşünüyor musunuz?		
Hayır	35 (31-40)	0,325
Evet	34 (31,25-38,75)	
Zor şartlar altında dahi bu mesleği yapmak ister misiniz?		
Hayır	35 (31-40)	0,325
Evet	34 (31,25-38,75)	
Mesleğinizle ilgili güncel gelişmeleri izler misiniz?		
Hayır	31,5 (26,25-36)	<0,001
Evet	35 (32,25-40)	
Meslekte kendinizi geliştirmek için çaba gösteriyor musunuz?		
Hayır	31 (27-34)	<0,001
Evet	36 (32,5-40)	
Mesleki yeni bilgiler öğrenmek sizi heyecanlandırıyor mu?		
Hayır	28,5 (23,75-33)	<0,001
Evet	35 (32-40)	
Tıp Fakültesini bırakmayı hiç düşündünüz mü?		
Hayır	37 (33-41)	<0,001
Evet	32 (29-35)	

M: Medyan, Q₁: Birinci kartil, Q₃: Üçüncü kartil, *Mann Whitney U test

Tablo-5: Yaşın anket soruları kategorik değişkenlerine göre dağılımının incelenmesi

Değişkenler	Yaş M (Q ₁ ,Q ₃)	p değeri*
Sınıf tekrarı yapmanız Tıp Fakültesini bırakmanıza sebep olur mu? Hayır Evet	20 (19-20) 19 (18-20)	0,219
Hekime şiddet konusu sizi mesleğinizden uzaklaştırıyor mu? Hayır Evet	19 (18-20) 20 (19-20)	0,001
Hekimliği seçmenizde aile ve yakın çevrenizin etkisi oldu mu? Hayır Evet	19 (19-20) 20 (19-20)	0,488
Yeni tedaviler geliştirmek gibi idealleriniz var mı? Hayır Evet	20 (18,5-21) 20(19-20)	0,874
Tıpta uzmanlık sınavında istediğiniz bölümü kazanamama durumunda denemeye devam eder misiniz? Hayır Evet	20 (18-20) 20 (19-20)	0,939
Stresli olduğunuz durumlarda mesleğinizi layığıyla yapmaya devam edebilir misiniz? Hayır Evet	20 (19-21) 19 (18,5-20)	0,041
İnsanlara yardım etme fikri sizi mutlu ediyor mu? Hayır Evet	20,5 (18-22) 20 (19-20)	0,511
Hekimliğin fedakârlık gerektirdiğini düşünüyor musunuz? Hayır Evet	21,5 (18-24,25) 20 (19-20)	0,181
Hekim olma fikri kendinizi değerli hissettiriyor mu? Hayır Evet	20 (19-21,5) 20 (19-20)	0,360
Hekimliğin toplumda saygı gördüğünü düşünüyor musunuz? Hayır Evet	20 (19-20) 19 (18,25-20)	0,219
Zor şartlar altında dahi bu mesleği yapmak ister misiniz? Hayır Evet	20 (19-20) 19 (18,25-20)	0,219
Mesleğinizle ilgili güncel gelişmeleri izler misiniz? Hayır Evet	19 (18-20) 20 (19-20)	0,258
Meslekte kendinizi geliştirmek için çaba gösteriyor musunuz? Hayır Evet	19 (19-20) 20 (19-20)	0,396
Mesleki yeni bilgiler öğrenmek sizi heyecanlandırıyor mu? Hayır Evet	19 (18-20) 20 (19-20)	0,272
Tıp Fakültesini bırakmayı hiç düşündünüz mü? Hayır Evet	19 (19-20) 20 (19-20)	0,371

M: Medyan, Q₁: Birinci kartil, Q₃: Üçüncü kartil, * Mann Whitney U test

Tablo-6: Cinsiyet ile anket soruları kategorileri arasındaki ilişkinin incelenmesi

Değişkenler	Erkek n (%)	Kadın n (%)	Test İstatistiği	p değeri*
Sınıf tekrarı yapmanız Tıp Fakültesini bırakmanıza sebep olur mu?			0,653	0,419
Hayır	57 (86,4)	115 (91,3)		
Evet	9 (13,6)	11 (8,7)		
Hekime şiddet konusu sizi mesleğinizden uzaklaştırıyor mu?			2,187	0,139
Hayır	26 (39,4)	35 (28,8)		
Evet	40 (60,6)	91 (72,2)		
Hekimliği seçmenizde aile ve yakın çevrenizin etkisi oldu mu?			1,572	0,210
Hayır	15 (22,7)	41 (32,5)		
Evet	51 (77,3)	85 (67,5)		
Yeni tedaviler geliştirmek gibi idealleriniz var mı?			1,624	0,203
Hayır	21 (31,8)	28 (22,2)		
Evet	45 (68,2)	98 (77,8)		
Tıpta uzmanlık sınavında istediğiniz bölümü kazanamama durumunda denemeye devam eder misiniz?			0,243	0,622
Hayır	8 (12,1)	11 (8,7)		
Evet	58 (87,9)	115 (91,3)		
Stresli olduğunuz durumlarda mesleğinizi layığıyla yapmaya devam edebilir misiniz?			0,000	1,000
Hayır	18 (27,3)	33 (26,2)		
Evet	48 (72,7)	93 (73,8)		
İnsanlara yardım etme fikri sizi mutlu ediyor mu?			-	0,316
Hayır	5 (7,6)	5 (4,0)		
Evet	61 (92,4)	121 (96,0)		
Hekimliğin fedakârlık gerektirdiğini düşünüyor musunuz?			-	0,118
Hayır	3 (4,5)	1 (0,8)		
Evet	63 (95,5)	125 (99,2)		
Hekim olma fikri kendinizi değerli hissettiriyor mu?			-	0,012
Hayır	9 (13,6) ^b	4 (3,2) ^a		
Evet	57 (86,4) ^b	122 (96,8) ^a		
Hekimliğin toplumda saygı gördüğünü düşünüyor musunuz?			1,643	0,200
Hayır	22 (33,3)	54 (42,9)		
Evet	44 (66,7)	72 (57,1)		
Zor şartlar altında dahi bu mesleği yapmak ister misiniz?			1,643	0,200
Hayır	22 (33,3)	54 (42,9)		
Evet	44 (66,7)	72 (57,1)		
Mesleğinizle ilgili güncel gelişmeleri izler misiniz?			0,079	0,779
Hayır	15 (22,7)	25 (19,8)		
Evet	51 (77,3)	101 (80,2)		
Meslekte kendinizi geliştirmek için çaba gösteriyor musunuz?			0,994	0,331
Hayır	15 (22,7)	20 (15,9)		
Evet	51 (77,3)	106 (84,1)		
Mesleki yeni bilgiler öğrenmek sizi heyecanlandırıyor mu?			7,669	0,006
Hayır	12 (18,2) ^b	6 (4,8) ^a		
Evet	54 (81,8) ^b	120 (95,2) ^a		
Tıp Fakültesini bırakmayı hiç düşündünüz mü?			0,001	0,977
Hayır	41 (62,1)	78 (61,9)		
Evet	25 (37,9)	48 (38,1)		

* Ki kare testi

Tablo-7: Kâtip Çelebi ve diğer üniversiteler ile anket soruları kategorileri arasındaki ilişkinin incelenmesi

Değişkenler	Kâtip Çelebi Üniversitesi n (%)	Diğer Üniversiteler n (%)	Test İstatistiği	p değeri*
Sınıf tekrarı yapmanız Tıp Fakültesini bırakmanıza sebep olur mu? Hayır Evet	75 (87,2) 11 (12,8)	97 (91,5) 9 (8,5)	0,536	0,464
Hekime şiddet konusu sizi mesleğinizden uzaklaştırıyor mu? Hayır Evet	23 (26,7) 63 (73,3)	38 (35,8) 68(64,2)	1,816	0,178
Hekimliği seçmenizde aile ve yakın çevrenizin etkisi oldu mu? Hayır Evet	18 (20,9) 68 (79,1)	38 (35,8) 68(64,2)	5,115	0,024
Yeni tedaviler geliştirmek gibi idealleriniz var mı? Hayır Evet	23 (26,7) 63 (73,3)	26 (24,5) 80 (75,5)	0,034	0,854
Tıpta uzmanlık sınavında istediğiniz bölümü kazanamama durumunda denemeye devam eder misiniz? Hayır Evet	14 (16,3) 72(83,7)	5 (4,7) 101(95,3)	5,881	0,015
Stresli olduğunuz durumlarda mesleğinizi layığıyla yapmaya devam edebilir misiniz? Hayır Evet	25 (29,1) 61 (70,9)	26 (24,5) 80 (75,5)	0,296	0,586
İnsanlara yardım etme fikri sizi mutlu ediyor mu? Hayır Evet	5 (5,8) 81 (94,2)	5 (4,7) 101 (95,3)	-	0,755
Hekimliğin fedakârlık gerektirdiğini düşünüyor musunuz? Hayır Evet	2 (2,3) 84 (97,7)	2 (1,9) 104 (98,1)	-	1,000
Hekim olma fikri kendinizi değerli hissettiriyor mu? Hayır Evet	6 (7,0) 80 (93,0)	7 (6,6) 99 (93,4)	0,000	1,000
Hekimliğin toplumda saygı gördüğünü düşünüyor musunuz? Hayır Evet	33 (38,4) 53 (61,6)	43 (40,6) 63 (59,4)	0,096	0,757
Zor şartlar altında dahi bu mesleği yapmak ister misiniz? Hayır Evet	33 (38,4) 53 (61,6)	43 (40,6) 63 (59,4)	0,096	0,757
Mesleğinizle ilgili güncel gelişmeleri izler misiniz? Hayır Evet	19 (22,1) 67 (77,9)	21 (19,8) 85 (80,2)	0,043	0,835
Meslekte kendinizi geliştirmek için çaba gösteriyor musunuz? Hayır Evet	19 (22,1) 67 (77,9)	16 (15,1) 90 (84,9)	1,126	0,289
Mesleki yeni bilgiler öğrenmek sizi heyecanlandırıyor mu? Hayır Evet	12 (14,0) 74 (86,0)	6 (5,7) 100 (94,3)	2,929	0,087
Tıp Fakültesini bırakmayı hiç düşündünüz mü? Hayır Evet	41 (47,7) 45 (52,3)	78 (73,6) 28 (26,4)	13,527	<0,001

* Ki kare testi